

SETBİR, SEKTÖR İÇİN 'MARKA' NİTELİĞİ TAŞIYOR

Türkiye Süt, Et, Gıda Sanayicileri ve Üreticileri Birliği Derneği (SETBİR) Başkanı Zeki Ilgaz, sektörü en üst düzeyde temsil eden bir çatı kuruluş olarak çalıştıklarını belirterek, "Sektör için marka niteliği taşıyan SETBİR, kamu ile sektör arasında köprü görevi üstleniyor." dedi.

SETBİR Başkanı Zeki İlğaz, kurulduğu 1976 yılından beri ülkemiz süt ve et sektörleriyle ona bağlı olan sanayinin ve hayvancılığın gelişmesini hedef olarak çalışmalarına devam eden derneklerinin, sektörü en üst düzeyde temsil eden bir çatı kuruluş olarak, sektör için bir marka niteliği taşıdığını söyledi.

SETBİR'in temel olarak süt, et ve gıda sanayinin gelişmesi, işletmelerimizin teknolojik altyapı ve bilgi birikiminin Avrupa Birliği standartlarına kavuşması, katma değer yaratılması ve bunun sürdürülebilir olmasını sağlamak adına çalışmalar gerçekleştirmeyi amaçladığını ifade eden Zeki İlğaz, "Ayrıca kamu yönetimi ile sektör arasında bilgi alışverişi ve iletişim sağlanması amacıyla köprü görevi üstleniyor. SETBİR, ulusal ve uluslararası projelerde yer alarak, sanayide üretim teknolojileri ve işleme kolaylıklarını geliştirmek ve yeni teknolojileri tanıtmak için hizmet ediyor. Bu amaçla SETBİR' in ortağı ve yürütücüsü olduğu AB projeleri mevcuttur." diye konuştu.

Zeki İlğaz, SETBİR'in uluslararası ilişkileri ve işbirliklerini geliştirmek ve dünyadaki hayvancılık sektörü ile ilgili bilgileri, verileri edinmek muhtemel gelişmeleri öngörerek üyeleri ile paylaşmak amacıyla Avrupa'da kurulmuş benzer sivil toplum kuruluşlarının üyesi olduğunu vurgulayarak, "Türkiye'de bulunan, hayvancılık sektöründe görev alan ve ulusal ve uluslararası arenada varlık gösteren, et ve süt sanayi firmaları, bu sektörlere tedarik sağlayan firmalar, et ve süt üreticileri SETBİR üyeleri arasında yer alıyor." dedi.

Zeki İlğaz, et ve süt sektörlerinin faaliyetleri ile önümüzdeki döneme ilişkin hedefleri konusunda şu bilgileri verdi:

KIRMIZI ET VE SÜT SEKTÖRLERİ 2014 DEĞERLENDİRMELER

SÜT SEKTÖRÜ

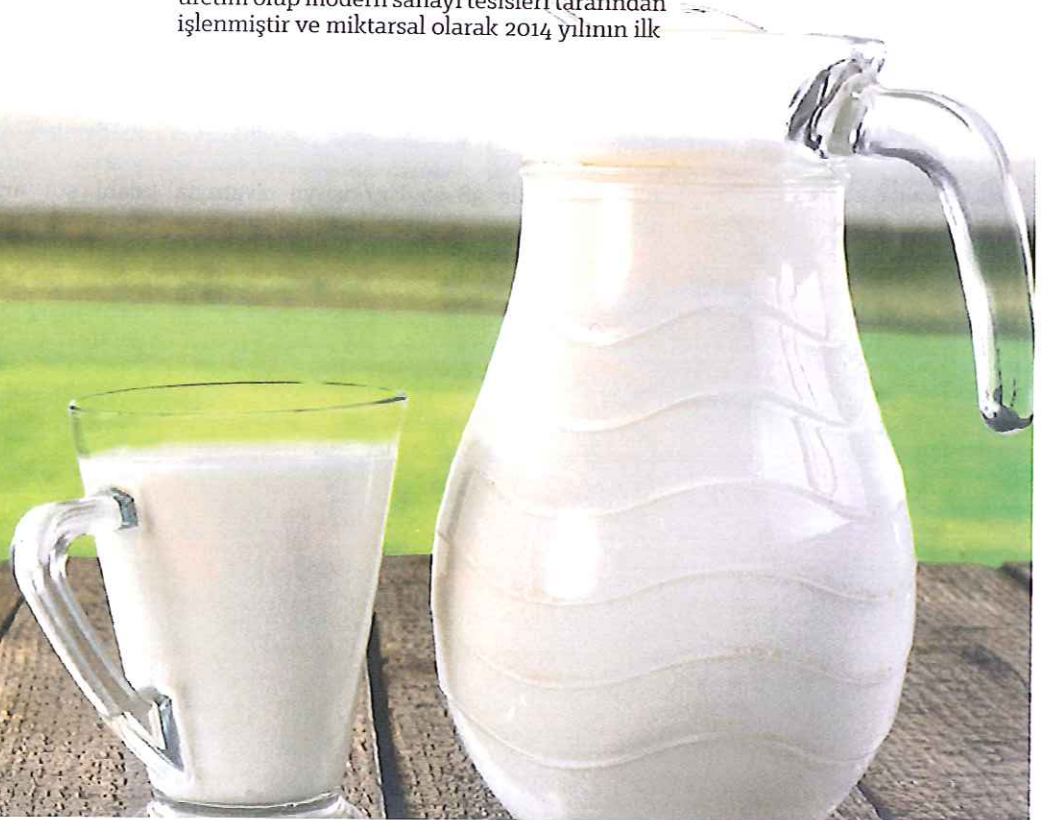
2013 yılında çiğ süt üretimimiz, (TÜİK verilerine göre), bir önceki yıla göre yüzde 4,73 oranında artarak 18,2 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. Toplam çiğ süt üretimi içinde en büyük pay yüzde 91,4 ile inek sütüne aittir. Çiğ süt üretiminde elde edilen artışlar yanında ülkemiz süt hayvancılığında olumlu bir dönüşüm yaşanmaktadır. Toplam hayvan varlığımız içinde kültür ırkı sütçü ineklerin ve melezlerinin oranı giderek artmakta; iyi besleme, uygun bakım koşulları ve veterinerlik hizmetleri alabilen yeni ve modern işletmeler kurulmakta olup bu tür işletmelerde hayvan başına alınan süt miktarı bu konularda gelişmiş ülkelerle benzerlik gösteriyor.

Bunun yanında son yıllarda keçi sütü üretiminde de ciddi yatırımlar yapıldı ve bunun olumlu

sonuçları alınmaya başlandı.

Önümüzdeki dönemlerde hayvanlarımızın genotipi, yem, beslenme, sağlık, hijyen ve çevre koşulları, işletme büyüklüğü, çalışanların eğitimi vb. verimliliği direkt etkileyen konularda iyileştirme çalışmalarının yapılmaya devam edilmesi büyük önem arz ediyor.

Yine TÜİK verilerine göre 2013 yılında toplam 16,6 milyon ton olan inek sütü üretiminin yaklaşık 8 milyon tonluk kısmı bir başka ifade ile yüzde 47,66'lık kısmı kayıtlı & kontrollü üretim olup modern sanayi tesisleri tarafından işlenmiştir ve miktarsal olarak 2014 yılının ilk

dört ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 10 artış olduğu görülüyor.

Sektörümüzdeki kayıt dışılık ülkemiz açısından önemli bir sorundur; halk sağlığı açısından yarattığı riskler, tüketicinin aldatılması ve ekonomik kayba uğraması riski yanında, kurallı çalışan işletmeler aleyhine yarattığı haksız rekabet ortamı ve devletin uğradığı gelir kaybını dikkate aldığımızda kayıt & kontrol dışı üretimle mücadelemizi aralıksız sürdürmek durumundayız.

770 milyon ton olan dünya çiğ süt üretim miktarı içinde ülkemiz 8. sırada yer alıyor. Kişi başına yıllık çiğ süt üretim rakamımız 230 Kg civarında olup içme sütü tüketim alışkanlığımızın olmaması nedeniyle sütü daha ziyade yoğurt, peynir ve ayran olarak tükettiğimizi söyleyebiliriz. Ulusal Süt Konseyi verilerine göre 2013 yılı itibarıyla ülkemizde kişi başı içme sütü tüketiminin 37,3 kg, peynir tüketiminin 16,5 kg, yoğurt tüketiminin 30,6 kg, tereyağı tüketiminin ise 1,42 kg olduğu tahmin edilmektedir.

KIRMIZI ET SEKTÖRÜ

Toplam kırmızı et üretimi, (TÜİK rakamlarına göre) 2013 yılında 996 155 ton olarak gerçekleşti. 2014 yılının 1. çeyreğinde üretilen toplam kırmızı et miktarı, 2013 yılının 1. çeyreğine göre %11,3 oranında azalarak 184 975 ton oldu.

Ülkemizde dünya ortalamalarının altında olan kişi başına kırmızı et tüketimi; arz eksikliği ve yüksek maliyetler sonucu oluşan yüksek fiyatlar nedeniyle, halkımızın kırmızı et yerine ikame ürün olan (ve aynı zamanda görece daha ucuz olan) beyaz et tüketimine yönelmesine sebep olduğundan arzu edildiği kadar artırılamıyor.

Türkiye'de kişi başı yıllık et tüketimi; 10-12 kg kırmızı et ve 19-20 kg kanatlı eti ve yaklaşık 6 kg balık olarak veriliyor. Toplam 36 kg/yıl civarında olduğu tahmin edilen kişi başına et tüketimi ile 38-40 Kg/kişi-yıl civarında olduğu tahmin edilen dünya ortalama

rakamının biraz altında kalıyoruz (Dünya ortalama tüketim rakamı içinde önemli bir yer tutan domuz etinin ülkemizde hemen hemen hiç tüketilmediğini de dikkate almalıyız).

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığımız 2013 yılının Nisan ayından itibaren ithalat aşamasında alınan vergiyi yükselterek ve Kontrol Belgesi vermeyerek besilik & kesimlik canlı hayvan ithalatını ve karkas et ithalatını fiilen durdurdu.

Kırmızı et maliyetlerimizin ve buna bağlı oluşan piyasa fiyatlarının dünya fiyatlarına göre yüksek ve rekabetten uzak olması nedeniyle kırmızı et ve ürünleri ihracatımız maalesef çok düşüktür. Diğer sektörlerde (un, makarna, süt, yağ, şekerleme vb.) ihracatı desteklemek için DİR (Dahilde İşleme Rejimi) kapsamında, dünya fiyatları ile hammadde ithalatı yapılarak ihracatın desteklenmesi modeli, kırmızı et sektörü için de mümkün kılınmalıdır.

BEKLENTİLER & ÖNGÖRÜLER

2014 yılı ilk 5 ayı içinde arz eksikliği ve artan maliyetler sonucu kırmızı et fiyatlarında %15 civarında artış yaşanmıştır (yıllık bazda %25 civarında). Bunun yanında iklim koşullarında yaşanan olumsuzluklar nedeniyle artma eğiliminde olan yem ve yem hammadde fiyatları, besilik genç dana fiyatlarında gözlenen artış maliyet açısından; Ramazan ayı, turizm sezonu ve sonrasında Kurban Bayramı nedeniyle yaşanan ve yaşanacak olan talep artışı kırmızı et fiyatları üzerinde baskı yaratıyor. Gıdada enflasyonu artış yönünde etkileyen bu durumun giderilmesi, arz (ve fiyat) istikrarının korunması ile mümkün olabilecektir.

Süt sektöründe de yağış miktar ve rejiminde yaşanan olumsuzlukların etkisi ile yem maliyetleri artmış, süt arzının doğal olarak yüksek olduğu Mayıs-Haziran aylarında dahi süt arz fazlasının oluşmaması, yine aynı dönemde çiğ süt fiyatının yükselmesi sonucunu doğurmuştur. Bunun sonucu olarak çiğ süt taban fiyatına 1 Temmuz 2014 tarihinden geçerli olmak üzere zam yapılmış ve fiyatın 1.15 TL/litre olması öngörülmüştür. Süt sektörünün en önemli girdisi olan çiğ sütteki fiyat artışı (temmuz 2014/temmuz 2013 dönemi baz alındığında) % 25 civarında olup bu artışın süt ürünleri maliyetlerine etkisi, bunun da raf fiyatlarına belli bir oranda yansıtacağı kolaylıkla tahmin edilebilir.

Sağlıklı, fiziksel ve zihinsel olarak iyi gelişmiş bir genç nesil için ülkemizde daha fazla sütün üretilebilmesi ve süt tüketiminin artırılması yanında süt ürünleri ihracatımızın da artırılması çok önemlidir. 2010 yılında 169

